

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 11

Neler Öğreneceğiz?

1. Yahudilik
2. Hıristiyanlık

Yahudilik hakkında neler biliyorsunuz?

1. Yahudilik

- Yahudilik Kenan diyarında ortaya çıkan ve günümüzde yaşayan dinlerden biridir.
- Millî bir din olan Yahudilik bu özelliği nedeniyle fazla yayılmamıştır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yahudiliğin Tarihî Gelişimi

- Yahudileri ifade etmek için geçmişten günümüze kadar kullanılmaya devam eden bazı kavramlar vardır.

İbrani

İsrail

Yahudi

Musevi

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

İbrani

Filistin bölgesinde göçebe olarak yaşayan Yahudilerin ismidir. Yahudilere bu ad, Filistin bölgesinde yaşayan yerli halk tarafından verilmiştir.

Hız. Yakub'un sıfatıdır. Hız. Yakub'un oğullarına ve onların soyundan gelenlere İsrailoğulları denilmiştir.

İsrail

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Yahudi

Yahudi ismi Hz. Yakub'un oğlu Yahuda'nın isminden türetilmiştir. Ayrıca Filistin'in güneyinde kurulan Yahuda krallığından dolayı İsrailoğulları'nın Yahudi adını aldığı da söylenir.

Yahudi dininin peygamberi olarak kabul edilen Hz. Musa'ya izafeten Yahudilere Musevi, dinlerine ise Musevilik denilmiştir.

Musevi

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Yahudiler, millet olarak kökenlerini, Hz. İbrahim'e ve onun soyundan gelen Hz. İshak ve Hz. Yakub'a bağlar. Dinlerinin başlangıcını Hz. Musa'ya gelen vahye dayandırırılar.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Tevrat'ta Hz. İbrahim'in ailesiyle beraber Tanrı'nın emri doğrultusunda Kenan topraklarına göç ettiği anlatılır.
- Yahudilerin soyu, Hz. İbrahim'den sonra Hz. İshak ve Hz. Yakub ile devam eder.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Yahudi kaynaklarında Hz. Yusuf zamanında Hz. Yakub ve diğer oğullarının Kenan bölgesinden çıkıp Mısır'a yerleştikleri ve orada uzun süre kaldıkları anlatılır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Tevrat'ın Çıkış bölümünde, Hz. Musa'nın Firavunların zulmüne maruz kalan ve köleleştirilen Yahudileri Mısır'dan çıkardığı ve Kızıldeniz'den geçirdiği ifade edilir.
- Hz. Musa'nın Sina Çölü'nde Tanrı ile ahitleştiği ve bu ahit doğrultusunda Tanrı'nın Hz. Musa'ya Tevrat'ı verdiği anlatılır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- İsrailoğulları, Kenan topraklarına girme konusunda gevşeklik gösterince 40 yıl çöllerde dolaşmaya mahkûm edildiler.
- Hz. Musa zamanında Kenan bölgesine giremeyen Yahudiler, Yeşu zamanında Kenan bölgesine girdiler fakat devlet kuramadılar.

Yeşu'dan sonra Yahudileri, "hâkimler" denilen seçilmiş liderler yönetmiştir.

- Hâkimler Dönemi'nden sonra sırasıyla

Saul

Hız. Davud

Hız. Süleyman

dönemleri yaşanmıştır.

- Yahudiler, bu kişileri kral kabul ettikleri için bu döneme de **Krallar Dönemi** denilmiştir.

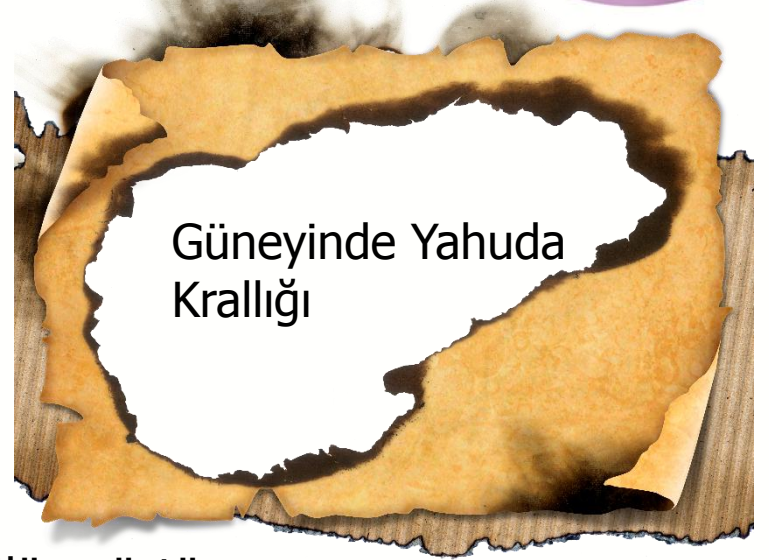
5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Kral Davud, Yahudi birliğini sağlamış ve güçlü bir devlet kurmuştur.
- Kral Süleyman ise Süleyman Mabedi'ni yaptırmış ve bu mabet Yahudilerin hem dinî hem de millî hayatlarının merkezi olmuştur.
- Mabedin yapılmasıyla Yahudi tarihinde **I. Mabet Dönemi** başlamıştır.

Krallar Dönemi'nden sonra Yahudi devleti,

adıla ikiye bölünmüştür.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Kuzeydeki İsrail Krallığı, Asurlular tarafından yıkılmıştır.
- Güneydeki Yahuda Krallığı ise Babilliler tarafından yıkılmış, mabet tahrip edilmiş ve Yahudiler Babil'e gönderilmiştir.
- Böylelikle Yahudi tarihinde I. Mabet Dönemi sona ermiştir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Yetmiş yıllık sürgün hayatından sonra Yahudiler, Kudüs'e dönmüş ve Babilliler tarafından yıkılan mabedi onarmışlardır.
- Mabedin onarılmasıyla Yahudi tarihinde **II. Mabet Dönemi** başlamıştır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- ✓ Mabedin onarımında önderlik yapmıştır.
- ✓ Kaybolan Tevrat'ı tekrar yazmıştır.
- ✓ Şabat (cumartesi) yasaklarını yeniden tesis etmiştir.
- ✓ Yahudi olabilmek için Yahudi anneden doğma şartını getirmiştir.

Yahudiliğin sistemleştii ve Tevrat üzerindeki çalışmalarından dolayı bazı mezheplerin ortaya çıktığı II. Mabet Dönemi, mabedin Romalılar tarafından yıkılmasına kadar sürmüştür.

Rabbiler:
Yahudi din
adamları

II. Mabet Dönemi'nden
sonra Yahudiler üzerinde
etkili olan rabbiler
tarafından Tevrat'ın sözlü
yorumları yapılmış,
Talmud oluşturulmuştur.

Talmud:
Yahudi sözlü
geleneği

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Yahudilerin yaşadığı bölgelerde birtakım Yahudi mezhepleri ortaya çıkmıştır.

Müslümanların inanç ve kültüründen etkilendiği söylenen **Musa b. Meymun**, bu mezhepler arasında inanç birliğini sağlamak için Yahudi inanç esaslarını sistematik hâle getirmiştir.

Yahudiliğin İnanç Esasları

- Yahudilikte Tanrı, her şeyi yaratan her şeye hükmeden tek bir Tanrı'dır.
- Bu Tanrı'ya Yahudiler, "Yahve" (Yahova) veya "Elohim" adını verirler.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

1

Tanrı, var olan her şeyi yaratan ve onlara hükmedendir.

2

Tanrı, birdir ve ondan başka tanrı yoktur.

3

Tanrı, bir cisim değildir ve hiçbir şekilde tasvir edilemez.

4

Tanrı, ezeli ve ebedidir.

5

İbadet, sadece Tanrı'ya mahsustur; ortak koşulamaz.

6

Tanrı, insanın bütün işlerini ve düşüncelerini bilir.

7

Peygamberlerin bütün sözleri haklıdır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

8

Musa'nın peygamberliği gerçektir. O, kendisinden önce ve sonra gelen bütün peygamberlerin en büyüğüdür.

9

Elimizde olan Tevrat, tamamıyla Tanrı tarafından Musa'ya verilenin aynısıdır.

10

Tevrat değiştirilmeyecektir ve gelecekte Tanrı başka bir Tevrat da göndermeyecektir.

11

Tanrı, emirlerini yerine getirenleri mükâfatlandırır; ihlâl edenleri cezalandırır.

12

Tanrı'nın bildiği bir zamanda ölümden sonra dirilme gerçekleşecektir.

13

Mesih gelecektir, geciktiği hâlde her gün onun gelmesini bekleyeceğim.

Yahudi inancında ilk peygamber **Hz. İbrahim**, son peygamber ise Yahudilerin **Melaki** dedikleri peygamberdir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Hz. Musa'nın Yahudilikte ayrı bir yeri ve önemi vardır.
- Çünkü o, Yahudilere kutsal kitapları Tevrat'ı (Tora) getirmiş ve onları Firavun'un zulmünden kurtarmıştır.

Biliyor musunuz?

- Yahudiler, Hz. İsa'yı (a.s.) ve Hz. Muhammed'i (s.a.v.) peygamber olarak kabul etmezler.
- İslam'ın peygamber olarak kabul ettiği Hz. Davud (a.s.) ve Hz. Süleyman'ı (a.s.) ise kral olarak kabul ederler.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- 1 Benden başka ilahların olmayacak.
- 2 Put yapmayacaksın. Putların önünde eğilmeyecek, onlara tapmayacaksın.
- 3 Rabbin ismini boş yere anmayacaksın.
- 4 Cumartesi günü hiçbir iş yapmayacaksın.
- 5 Annene ve babana hürmet edeceksin.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

6

Öldürmeyeceksin.

7

Zina etmeyeceksin.

8

Çalmayacaksın.

9

Komşuna karşı yalancı şahitlik yapmayacaksın.

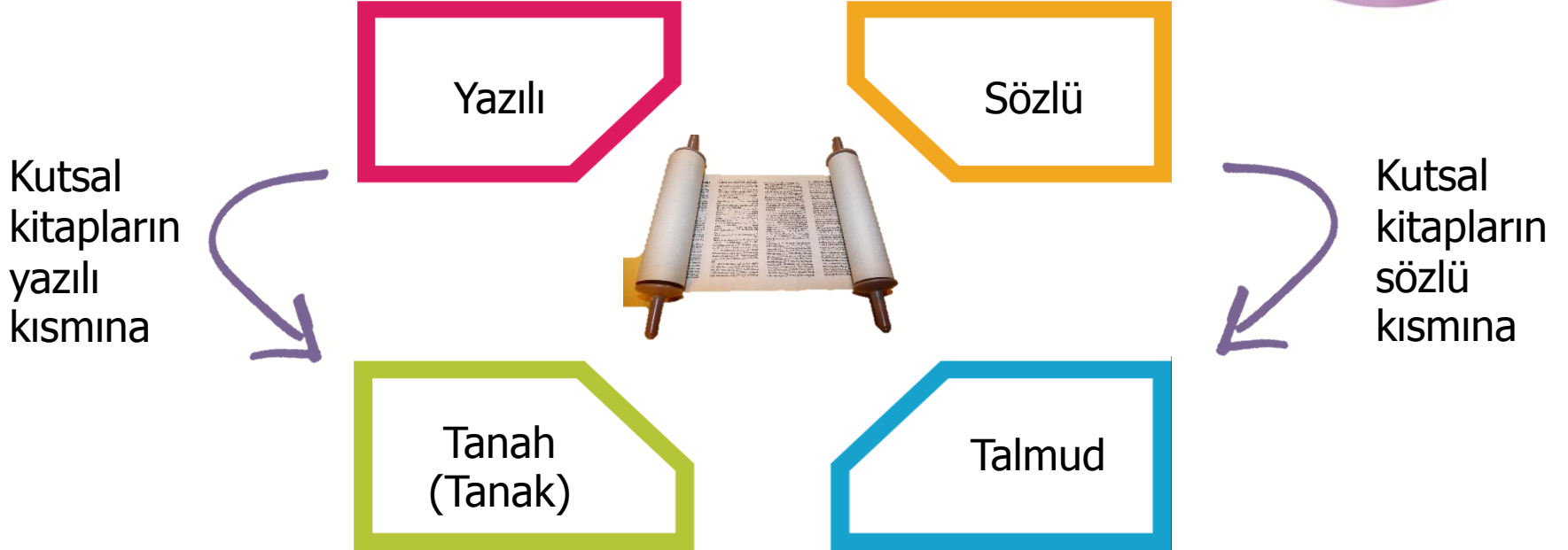
10

Komşunun hiçbir şeyine göz dikmeyeceksin.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Yahudi kutsal kitapları iki kısımdan oluşur:

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Tanah

Tora
(Tevrat)

Tekvin, Çıkış, Levililer,
Sayılar ve Tesniye
bölümlerinden meydana
gelir.

Neviim

Neviim (peygamberler) ve
Ketuvim (kitaplar) kitaplarında
Hz. Musa'dan sonraki olaylar
ve peygamberler anlatılır.

Ketuvim

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Tevrat'ın sözlü bir yorumu olan Talmud, MS 2. yüzyılda yazıya geçirilmiştir.
- Talmud, iki bölümden oluşur:

YAHUDİ KUTSAL KİTAPLARI

Biliyor musunuz?

- Kendilerini seçilmiş millet olarak gören Yahudilerin en önemli inanlarından biri de mesih inancıdır.
- Mesihin Hz. Davud'un (a.s.) soyundan geleceğine inanırlar.

Yahudiliğin Ritüelleri

- **Ritüel**, bir dinî törenin uygulanması ile ilgili kurallar bütünü olarak tanımlanır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Yahudilikte erkekler, 13 yaşını doldurduktan sonra ritüellerden sorumludurlar ve ritüel esnasında başlarına "**kippa**" denilen şapkayı takmak zorundadırlar.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Kadınlar ise ritüellerden sorumlu değildirler.
- Ancak ritüelleri başları örtülü bir şekilde takip edebilirler.

Macaristan'da bulunan
bir sinagog

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Yahudilerde ritüeller günlük, haftalık ve yıllık olarak yapılır.

Ritüeller esnasında kutsal metinlerden bölümler okunur ve dua edilir.

Günlük ritüeller sabah saatlerinde, öğle ve ikindi arasında ve akşamdan sonra yapılır.

Biliyor musunuz?

- Haftalık ritüeller, Cumartesi günlerinde sinagoglarda yapılır.
- Yahudiler, Şabat (Cumartesi) günü çalışmazlar ve bu günü tatil olarak kabul ederler.

Yahudiliğın Sembolleri ve Kutsal Mekânları

Yahudiliğın iki sembolü
vardır:

**Davud
yıldızı**

**Menora
(yedi kollu
şamdan)**

- İki eş kenar üçgenin birleşmesiyle oluşan, İbranicede Davud isminin yazılışını ifade eden ve Hz. Davud'un (a.s.) zırhlarının üzerine işlediği altı köşeli yıldıza **Davud yıldızı** denir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Altı köşeli yıldız, günümüzde İsrail'in bayrağında da yer almaktadır.

- **Menora**, Yahudiliğin ikinci sembolüdür. Yahudilere göre menoranın yedi kolu, yedi günü ifade eder.
- Menoradaki merkez kolla diğer kollar arasındaki mesafe ve yükseklik eşittir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Sinagog

Yeryüzündeki bütün dinlerde
olduğu gibi Yahudilikte de
kutsal mekânlar vardır.

Süleyman
Mabedi

Ağlama
Duvarı

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Kudüs'teki mabedin yıkılmasından sonra Yahudilerin ritüel için kullandıkları yapılara **sinagog** denir.
- Yahudilikte ibadet yeri olan sinagog Türkiye'de "havra" olarak bilinir.
- Sinagogların amacı, Yahudilerin dinsel bağlılıklarını sağlamaktır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- **Süleyman Mabedi**, Hz. Süleyman'ın yaptırdığına inanılan Kudüs'teki mabettir.
- Süleyman Mabedi, Yahudi devletinin merkezinde yer alırdı.
- Yahudiler, kutsal emanetlerini bu mabedin içindeki bir odada muhafaza ederlerdi.

Rusya'daki bir sinagogun içinden
görünüşü

- **Ağlama Duvarı**, Süleyman Mabedi'nin batı duvarıdır.
- Bu mekân, Yahudiler için önemli bir ibadet ve dua alanıdır.
- Roma saldırısında tahrip edilen mabedin sadece batı duvarı kalmıştır.

Günümüz Yahudi Mezhepleri

Yahudilikte tarih içerisinde pek çok mezhep ortaya çıkmıştır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Ortodoks Yahudilik

- Hz. Musa'nın getirdiği ve değişikliğe uğramadığına inandıkları kanunlara uymaya çalıştıklarını ifade ederler.
- Dünya üzerindeki Yahudilerin çoğunluğunu oluştururlar.
- Hz. Davud'un soyundan bir mesihin geleceğine inanırlar.
- Yahudiliği egemen bir güç hâline getireceğine inanırlar.
- Cumartesi yasaklarına uyarlar.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Reformist Yahudilik

- ☐ Avrupa'daki Yahudiler arasında ortaya çıkmıştır.
- ☐ Din ile dünya işlerini birbirinden ayırılmasını savunan laik bir anlayışı temsil eden Yahudi mezhebidir.
- ☐ Tevrat'ın hükümlerinin pek çoğunun geçerliliğini yitirdiğine inanırlar.
- ☐ Tevrat'ın vahiy ürünü olmadığına inanırlar.
- ☐ Şabat günü yasaklarının bazılarını ve Mesih inancını kabul etmezler.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Muhafazakâr Yahudilik

- ☐ İlk dönemlerde Ortodoks Yahudiler gibi bir anlayışa sahipti.
- ☐ Sonraki dönemlerde ise inanç açısından Ortodoks ve Reformist Yahudiliğin ortasında bir görüş benimsemişlerdir.
- ☐ Reformist Yahudiliğe tepki olarak ortaya çıkmıştır.
- ☐ Yahudiliğin ana prensiplerine bağlıdırlar.
- ☐ Ancak dinin kurallarını katı ve değişmez olarak görmezler.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Yeniden Yapılanmacı Yahudilik

- ☐ Muhafazakâr Yahudilikten ayrılarak oluşmuştur.
- ☐ Yahudiliği Yahudi milletin tarihleri boyunca oluşturduğu bir kültür olarak değerlendirir.
- ☐ Mesih inancını kabul etmezler.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Samiriler

- ☐ Diğer Yahudi grupları tarafından Yahudi olarak kabul edilmeyen mezheptir.
- ☐ Asurluların MÖ 722 yılında Kudüs'ün kuzeyindeki İsrail Krallığı'nı yıkmasından sonra ortaya çıkmışlardır.
- ☐ Yahudi kutsal kitaplarından sadece Tevrat'ı kabul ederler.
- ☐ Diğer Yahudi mezhepleri, Samirileri kabul etmezler.
- ☐ Samiriler, gerçek Yahudi ırkından kabul edilmez.

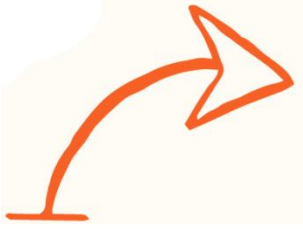

Biliyor musunuz?

Kudüs ve çevresinde Yahudi devleti kurmayı amaçlayan yahudi hareketine **siyonizm** denir.

Siyonizm hareketinin birçok çeşidi olmasına rağmen politik ve dinî siyonizm ön plana çıkmıştır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Yahudi milliyetçiliğini ve seçilmişlik iddiasını kullanarak Filistin'de devlet kurmayı amaçlar.

Politik siyonizm

Dinî siyonizm

Mesih düşüncesini önemser ve mesihin gelip Yahudileri diğer milletlere egemen kılacağını savunur.

Hıristiyanlık hakkında neler biliyorsunuz?

2. Hıristiyanlık

Hıristiyan kelimesi, Hz. İsa'ya bağlı ve onun yolunda giden anlamlarına gelir.

Hıristiyanlık, Kudüs bölgesinde ortaya çıkan ve günümüzde yaşayan dinlerden biridir.

Hıristiyanlığın Tarihî Gelişimi

- Hıristiyanlık, MS 1. yüzyılda Roma İmparatorluğu'nun hâkimiyeti altındaki Kudüs bölgesinde ortaya çıkmıştır.
- Hz. İsa (a.s.), Yahudi kültürünün hâkim olduğu bir ortamda dünyaya gelmiştir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Hıristiyan inancına göre Hz. İsa, bozulan Musa şeriatını tekrar tesis etmeye çalışmıştır.

Buna karşı Yahudi din adamları beklenen mesihin Hz. İsa olmadığını iddia ederek Hz. İsa'ya ve öğretilerine karşı düşmanca hareket etmişlerdir.

- Hıristiyanlar,
 - ❖ Hz. İsa'ın çarmıh olayından sonra dirildiğine,
 - ❖ Havarilerine görüldüğüne,
 - ❖ Havarileri kendi öğretilerini yaymak üzere görevlendirdiğine inanırlar.

Biliyor musunuz?

- Hz. İsa'nın, kendisine yardımcı olarak seçtiği, İncil'in içerisindeki hükümleri ve öğütleri insanlara bildirmekle görevlendirdiği on iki kişiden her birine **havari** denir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Havariler döneminde, Hz. İsa'nın insanlığın günahları için kurban olduğuna inanan ve kurtuluş için buna iman etmenin yeterli olduğunu savunanlar vardı.

Bu görüşü savunanların başında, Pavlus (Saul) yer alır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Pavlus, Hz. İsa'nın da tanrı olduğunu savunarak Hristiyan tanrı inancı olan teslisin temellerini oluşturmuş ve tanrının rızasının da Hz. İsa'nın tanrı olduğuna inanmaktan geçtiğini ifade etmiştir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Hıristiyanlığın kutsal kitabı olan Kitab-ı Mukaddes'in Yeni Ahit bölümünün yaklaşık üçte birinin Pavlus'un mektuplarından oluşması, onun Hıristiyanlıktaki yerini ve önemini gösterir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Yaptığı bu çalışmalar nedeniyle Pavlus,
günümüz Hristiyanlığının kurucusu
sayılır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Roma'nın Hıristiyanlığa karşı baskılarını sonlandırmasıyla Hıristiyanlık hızla yayılmaya başlamıştır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Genişleyen Hristiyan coğrafyasında inanç birlikteliğinin sağlanması için Hristiyan din adamları, 325 yılında İznik konsilinde bir araya gelmişlerdir.

Bu konsilde Pavlus'un görüşleri benimsenmiş ve Hz. İsa'nın (a.s.) tanrı olduğu fikri kabul edilmiştir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Biliyor musunuz?

- **Konsil**, Hıristiyanlığın inanç konularında birlikteliği sağlamak için din adamlarının yaptıkları toplantılara denir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

381 yılında yapılan İstanbul konsilinde bazı merkezlerdeki kiliselerin de otoritesi tanınmıştır.

Kutsal Ruh'un Tanrı olduğu kabul edilmiştir.

Hıristiyanlığın İnanç Esasları

- Hz. İsa (a.s.) zamanında Hıristiyanlığın belirlenmiş inanç esasları yoktur.
- Günümüz Hıristiyanlığının inanç esasları, Hz. İsa'dan (a.s.) sonra Pavlus tarafından belirlenmiştir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Hıristiyan inanç esaslarının en önemlisi teslis inancıdır.

Üçleme anlamına
gelen teslis;

Baba

Oğul

Kutsal Ruh'tan

meydana gelen
Hıristiyan tanrı
düşüncesini ifade
eder.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Hristiyanların kutsal kitabı olan Kitab-ı Mukaddes, Ahd-i atik (Eski söz) ve Ahd-i ceditten (Yeni söz) oluşur.

Yahudilerin kutsal metinleri olarak kabul edilen Ahd-i atik (Tanah), Hristiyan kutsal kitabı Kitab-ı Mukaddes'in ilk bölümünü oluşturur.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Ahd-i cedidin içinde Matta, Markos, Luka ve Yuhanna İncilleri, Pavlus'un Mektupları, Diğer Mektuplar ve Yuhanna'nın Vahyi bölümleri bulunur.

Hıristiyanlığın asıl kutsal metinleri olan Ahd-i cedit ise Kitab-ı Mukaddes'in ikinci bölümünde yer alır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Hız. İsa'nın (a.s.) sözleri,
o hayatta iken yazıya
geçirilmemiştir.

Hıristiyan kutsal kitapları olan
İncillerin Hız. İsa'dan (a.s.) sonra
kaleme alındığı Luka İncili'nin giriş
bölümünde ifade edilmektedir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Hıristiyanlığın temel inançlarından biri de Âdem ve Havva'nın cennette işlediği günah nedeniyle dünyaya gelen her insanın günahkâr olarak doğduğu düşüncesidir.

Hıristiyan inancına göre Hz. İsa (a.s.), tüm insanlık için işlenen günahların kefaretni ödemek üzere kendi canını feda etmiştir.

Hıristiyanlığın Ritüelleri

- Hıristiyanlığın Hıristiyanlıkta günlük, haftalık ve yıllık ritüeller vardır.
- Zorunlu olmamakla beraber günlük ritüeller, sabah ve akşam vakitlerinde kilisede yapılır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Günlük ritüellerde Hristiyanlığın kutsal kitabı olan Kitab-ı Mukaddes'ten bölümler okunur ve bununla beraber ilahiler söylenir.

Haftalık ritüeller ise pazar günü sabah ve akşam yapılır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Biliyor musunuz?

- Hristiyanlıkta pazar gününe önem verilmesinin en önemli sebebi, Hz. İsa'nın (a.s.) öldükten sonra bu günde dirildiğine olan inançtır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Hıristiyanlıkta ayrıca bu ritüellerin yanında yıllık yapılan bazı ritüeller de vardır:

Noel

Paskalya

Meryem Ana Günü

Haç Yortusu

Hıristiyanlığın Sakramentleri

- Hıristiyan inancına göre tanrının aktif olarak katıldığına inanılan dinî ayinlere **sakrament** denir.

Vaftiz

Suya daldırmak, vücudun bir kısmını yıkamak veya su serpmek şeklinde yapılan bir ayindir.

Hıristiyan inancına göre her doğan çocuk günahkâr olarak dünyaya gelir ve günahlarından vaftizle temizlenir.

Kuvvetlendirme (Konfirmasyon)

Hıristiyanlıkta vaftiz edilen çocuğun 13-16 yaş aralığına geldiğinde kutsanmış yağ ile vücudunun çeşitli yerlerinin yağlanmasıdır.

Ekmek Şarap Ayini (Evharistiya)

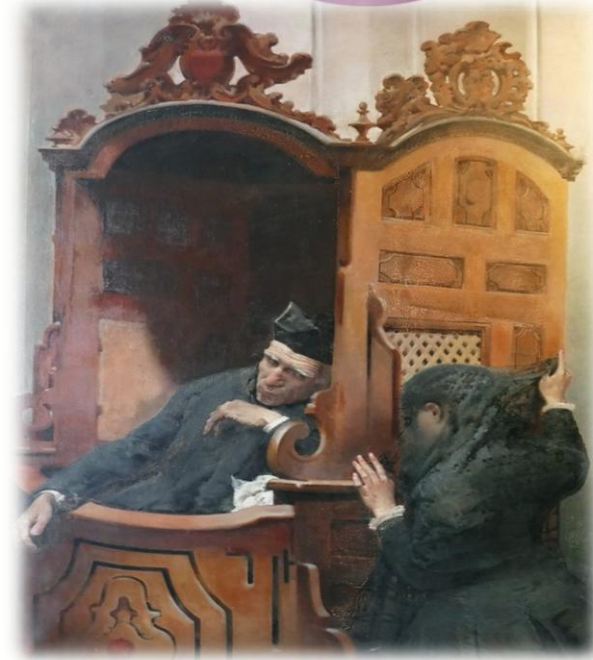
Hıristiyan inancında Hz. İsa'nın havarileri ile yediğı son yemeğın anısına ekmeğın şaraba batırılarak yenildiğı ayindir.

Günah İtirafı (Penitence)

Bir Hıristiyanın işlemiş olduğu günahları, papaza itiraf edip tövbe etmesidir.

Hıristiyanlığın Sembolleri ve Kutsal Mekânları

- Hz. İsa'nın (a.s.) haç şeklindeki çarmıha gerilerek öldürüldüğüne olan inanç zamanla haçı, Hıristiyanlığın kutsal sembolü hâline getirmiştir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Hıristiyanlıkta çan da dinî bir sembol olarak kabul edilir.
- Hıristiyanlıkta çan; ayinlere çağırmak, önemli gün ve ölüm gibi olayları halka duyurmak için kullanılır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Kilise, Hıristiyanlar için
kutsal mekânlardan biridir.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Hıristiyanlığın kutsal mekânları arasında Kudüs şehri de yer alır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- Pavlus ve Petrus'un mezarlarının bulunduğu Vatikan, Hristiyanların değer verdiği mekânlar arasında yer alır.

Hıristiyan Gruplar

- 11. yüzyıla gelindiğinde Hıristiyanlar Doğu (Ortodoks) ve Batı (Katolik) şeklinde iki gruba ayrılmıştır.
- 16. yüzyılda ise Batı Kilisesi'ndeki reform hareketleri Protestanlığın doğuşuna yol açmıştır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- 1 Grubun merkezi Vatikan'dır.
- 2 Görüşlerini Hz. İsa'nın vekili olarak kabul ettikleri Petrus'a dayandırırılar.
- 3 Bu grupta din adamları bekâr olmak zorundadır.
- 4 Papa, Hz. İsa'nın vekili ve Petrus'un varisidir.
- 5 25 Aralık'ta Noel dinî bayram olarak kutlanır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

- 1 Siyasi ve dinî ihtilaflar sonucunda Katoliklikten ayrılan bir gruptur.
- 2 Ortodoksluğun başında patrik yer alır.
- 3 İstanbul, İskenderiye, Antakya ve Kudüs patrikliği şeklinde dört büyük patrikliği vardır.
- 4 Üst düzey din adamlarının evlenmesi yasak iken rahipler, evlilik konusunda serbesttir.
- 5 Ortodokslar, Noel'i 6 Ocak'ta kutlarlar.

1 16. yüzyılda Martin Luther tarafından başlatılan reform hareketleri sonucunda ortaya çıkmıştır.

2 Katolik kilisesinin günahları bağışlamasına, bunu malî bir kaynak hâline getirmesine ve Vatikan'ın kutsal kitap yorumunu kendi tasarrufunda tutmasına itiraz eder.

3 Kiliselerinde resim ve heykellere yer vermezler.

4 Protestanlığın bir kolu olan Anglikan Kilisesi hariç, haçı sembol olarak kullanmazlar.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Biliyor musunuz?

- Hristiyanlıkta reform hareketleri sırasında Avrupa'da ortaya çıkan Amerika'ya yayılan ve günümüzde varlıklarını sürdüren oluşumlardan biri de "**evanjelik akımlar**"dır.

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

Evanjelikler, Ortadoğu merkezli büyük bir şiddetin yaşanacağına, Süleyman Mabedi'nin üçüncü kez inşa edileceğine ve iyilerle kötüler arasında "Armagedon" isimli son savaşın yaşanacağına inanırlar.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Yahudiliğin tarihi gelişimini kısaca açıklayınız.
2. Günümüz Yahudi mezhepleri hakkında bilgi veriniz.
3. Hristiyanlığın tarihi gelişimini kısaca açıklayınız.
4. Sakrament ne demektir?
5. Havari ne demektir?

Cevaplayalım

Yahudi kutsal kitapları, yazılı ve sözlü olmak üzere iki kısımdan oluşur. Yahudilikte kutsal kitapların yazılı kısmına, sözlü kısmına da denir.

1. Boşluğa gelecek kelimeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanah-Talmud
- B) Mişna-Talmud
- C) Tanah-Mişna
- D) Mişna-Gemera
- E) Talmud-Gemera

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

2.

- I. Havra
- II. Menora
- III. Sinegog
- IV. Davut yıldızı
- V. Süleyman Mabedi

Yukarıdakilerden hangileri Yahudiliğin sembollerindendir?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) I ve III
- E) I, II, III

3. Dünya üzerindeki Yahudilerin çoğunluğunu oluşturan bu grup, dinin emirlerine uyulduğu takdirde Hz. Davud soyundan bir mesihin geleceğine ve Yahudiliği egemen bir güç hâline getireceğine inanırlar. Bu sebeple cumartesi yasaklarına uyarlar ve Tevrat'ın Hz. Musa'ya geldiği şekliyle aslını koruduğunu kabul ederler.

Hakkında bilgi verilen Yahudi mezhebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samiriler
- B) Ortodoks Yahudilik
- C) Reformist Yahudilik
- D) Muhafazakâr Yahudilik
- E) Yeniden Yapılanmacı Yahudilik

4. Hıristiyanlıkta en kalabalık ve tarihî açıdan en eski bu grubun merkezi Vatikan'dır. Onlara göre yanılmaz bir otoriteye sahip olan papa, Hz. İsa'nın vekili ve Petrus'un varisidir. 25 Aralık'ta Noel'i dinî bayram olarak kutlarlar.

Hakkında bilgi verilen Hıristiyan mezhebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Protestanlık
- B) Ortodoksluk
- C) Katoliklik
- D) Evanjelikler
- E) Samiriler

5. ÜNİTE / YAHUDİLİK VE HİRİSTİYANLIK

5.

- I. Vaftiz
- II. Kuvvetlendirme (Konfirmasyon)
- III. Ekmek Şarap Ayini (Evharistiya)
- IV. Meryem Ana Günü

Yukarıdakilerden hangileri Hristiyanlığın sakramentlerindendir?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) I ve III
- E) I, II, III

Hazırlayanlar

Furkan ÖZÜDOĞRU, Hatice Büşra PAKSOY, Kübra UZUN

Redaksiyon

Suna AKKURT

Tasarım ve Düzenleme

Öznur ÖZDEMİR